

OUDENAARDE, GROEIEND GROENE STAD.

ENTENTE FLORALE
EUROPE 2019

Midden december 2018 werd Oudenaarde door de Vereniging Voor Openbaar Groen (VVOG) verkozen tot 'Groen en Bloemengemeente 2019'. Hierdoor mag onze stad meteen ook Vlaanderen vertegenwoordigen bij de Europese wedstrijd 'Entente Florale Europe'. Een erkenning waarop we terecht fier mogen zijn!

Entente Florale Europe?

‘Entente Florale Europe’ bestaat sinds 1975 en wil de aandacht vestigen op het belang van een groene omgeving voor de levenskwaliteit in woonwijken en steden. Algemeen thema is ‘de leefbare stad’. De bevolkingsdichtheid van woongebieden in Europa neemt namelijk toe. Het voorzien van voldoende groene ruimte en landschapsarchitectuur vormt dan het noodzakelijke tegenwicht om de levenskwaliteit te behouden.

Een internationaal samengestelde vakjury zal in de periode half juli onze stad bezoeken. Tijdens dit bezoek zullen de belangrijkste verwezenlijkingen op gebied van groen en leefmilieu toegelicht worden. Eind september weten we dan of Oudenaarde de overwinning in de wacht heeft kunnen slepen.

Oudenaarde, duurzame en leefbare stad

Oudenaarde doet jaarlijks inspanningen om meer natuur binnen de stad te brengen en ervoor te zorgen dat de stad duurzaam en leefbaar is. We kunnen er namelijk niet langer om heen: de klimaatopwarming is wetenschappelijk bewezen én momenteel

aan de gang. De gevolgen zijn hier en daar al zichtbaar en zullen toenemen, ook in onze streek en in onze stad. Het stadsbestuur besloot niet aan de zijlijn te blijven staan maar concreet actie te nemen om enerzijds de klimaatopwarming af te remmen en anderzijds de nodige bescherming te voorzien tegen niet-afwendbare gevolgen.

In het thema klimaat, leefbaarheid en meer groen in de stad hebben we de voorbije paar jaar heel wat acties ondernomen en projecten opgestart. In dit krantje vind je enkele voorbeelden van wat wij doen en wat je zelf kan doen. Samen maken we van Oudenaarde een groene, duurzame stad!

Wil je meer weten over natuur en duurzaamheid in Oudenaarde?

Neem een kijkje op www.oudenaarde.be/groeiendgroenestad!

Groen in de stad

Groeiend groen!

Oudenaarde doet jaarlijks inspanningen om meer natuur binnen de stad te brengen. Dit jaar zal onze groendienst in totaal 208 hoogstambomen aanplanten. Enerzijds ter vervanging van enkele exemplaren die de extreme droogte deze zomer niet overleefd hebben maar grotendeels als nieuwe aanplant.

Ook buiten het centrum groeit het groen: het stadsbestuur wil het Volkegebos uitbreiden tot een stadsbos van meer dan 30 hectaren, als groene uitloper van Bos 't Ename.

Naast de stadsdiensten zorgen ook aannemers, die projecten in opdracht van de stad uitvoeren, voor meer groen in de stad zoals op Scheldekop, Bergen op Zoomplein, omgeving sportcentrum... Zo maken we de stad alvast stap voor stap wat groener!

Geveltuintjes

Straatgeveltuintjes zijn niet alleen mooi en goed voor het humeur, er zijn ook

tal van aantoonbare voordelen voor vogels, insecten en verbetering van de luchtkwaliteit. Redenen genoeg dus om zelf een geveltuintje aan te leggen!

Om te voorkomen dat deze geveltuintjes de doorgang te belemmeren of dat ze een vrijgeleide worden voor een niet onderhouden stoep, wil het stadsbestuur wel vooral enkele duidelijke afspraken maken; meer informatie en het reglement kun je vinden op www.oudenaarde.be

Oudenaarde in bloei

Onze stad kleurt ieder jaar in een zee van bloemenpracht. Variëteiten van duizenden Narcissussen verwelkomen de bewoners en bezoekers in de lente. Na deze bloeiperiode worden jaarlijks ruim 25 000 eenjarigen aangeplant in bloementorens, bloemschalen, bloembakken en in volle grond.

Aangezien de kweek van perkplantjes een dure investering is, koopt de stad ze aan bij een erkende kweker. Elke plant heeft een plantenpaspoort nodig en is soortecht.

Ook de potgrond wordt nauwlettend samengesteld!

De groendienst kiest ieder jaar bewust om met uitgesproken kleuraccenten te werken. Invollegrondsierentulpenhetvoorjaar. In de zomer zijn dat begonia's. De bloementorens en bloemschalen bevatten variëteiten aan petunia's. Kenmerkend voor onze stad is de bebloeming langs de Scheldereling: ruim 300 meter antidiefstalbloembakken met ingebouwd waterreservoir worden aangeplant. Bovendien wordt er niet alleen in het stadscentrum bebloemd: 50 bloemschalen uitgerust met waterreservoir zijn verspreid over de deelgemeenten.

Wist je dat?

De stad gaat duurzaam om met water en gebruikt al vier jaar Scheldewater om de bloemen water te geven.

Tiny Forest, groot ecosysteem!

Uniek voor onze stad is de aanleg van het eerste Tiny Forest in Vlaanderen. Het is een dichtbegroeid, inheems bos dat niet groter is dan een tennisveld. Het is niet alleen een aangename plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen. Het is een methode om natuurlijke inheemse bossen te herstellen: het heeft amper tien jaar nodig om een ecosysteem van een honderdjarig bos te evenaren.

Een Tiny Forest creëer je door minstens 25 streekeigen boomsoorten aan te planten op een zeer voedzame grond. Het advies is de natuur zijn gang te laten gaan, maar toch zijn een aantal beheertaken nodig. Dit bos zal een onderdeel worden van het vastgoedproject Saffrou op locatie van de voormalige textielfabriek Saffre Frères.

Het zoemt in Oudenaarde

Onze bijen staan onder druk! Door het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen, een afname van de bloemenrijkdom en aantasting door een parasiet gaan hun aantallen sterk achteruit. Daarbij komt nog de bedreiging door de Aziatische hoornaar, die in Oudenaarde werd aangetroffen. Nochtans zijn bijen als bestuivers broodnodig voor het behoud van de biodiversiteit en onze voedselproductie.

Om de hommels en bijen een handje te helpen, heeft de stad honderden vierkante meters ingezaaid met zowel éénjarig als

meerjarig bloemenzaad. Daarbovenop werden 6350 bijenvriendelijke vaste planten aangeplant. In het kader van ecologisch verantwoord bermbeheer, voert de stad slechts een maaibeurt uit per jaar op bloemrijke locaties. Dit aangepast maairegime kan de omstandigheden voor bijen fel verbeteren.

In het natuureducatief gebied 't Spei werd op 1 juni 2017 een bijenhal geopend. De Koninklijke Oudenaardse Bijentelersmaatschappij leverde zes bijenkasten, waaruit honingbijen kunnen uitvliegen naar de hoogstamboomgaard en bloemrijke graslanden. Ook aan de wilde, solitaire bijen werd gedacht: de leerlingen van het vierde jaar houtbewerking van Bernardustechnicum timmerden een

prachtig insectenhotel voor hen.

Wil je graag met jouw vereniging of klas een bezoekje brengen aan de bijenhal in het 't Spei? Contacteer de milieudienst via 055 33 51 47 of milieu@oudenaarde.be.

Tip!

Ook jij kan ervoor zorgen dat bijen en hommels zich thuis voelen in onze streek!

- Kies voor nectarrijke bloemen in je tuin en vermijd woekerende exoten
- Vermijd pesticiden, ze verzwakken of doden bijen
- Leg een kruidentuintje aan! Bloeiende lavendel, salie of marjolein zijn echte bijenlokkers. Plant de kruiden in een zonnige hoek van je tuin en geniet van al het leven dat je rond de oren zoemt.
- Ga voor een bijenhotel! Maak er zelf eentje of kies voor een versie aangeboden door een natuurvereniging.
- Hou je ogen open voor de Aziatische hoornaar. Deze soort heeft het gemunt op bijen en is een invasieve exoot. Heb je er eentje gespot? Laat het dan zeker weten via vespawatch.be!

Sint-Hilariuslinde

Groene vierschaar

Enameplein

Monumentale Oudenaardse bomen

Een blik op de geschiedenis van deze merkwaardige bomen

Bomen hebben al eeuwenlang meer dan een symbolische betekenis voor de mens. Ze werden aanbeden, gebruikt om grenzen vast te leggen en opgenomen in de samenleving als gerechtsbomen of herinneringsbomen. Ook in Oudenaarde vinden we nog stille getuigen terug van tradities die we al lang zijn vergeten.

Grensbomen

De **Sint-Hilariuslinde** bevindt zich vandaag op het kruispunt van de Loweg en de Doorn, exact op de grens tussen Oudenaarde en Kruisem. De oudste aanduiding van de boom op een kaart vinden we terug op de kasselrijkaart van Oudenaarde uit 1669 die in het Stadsarchief wordt bewaard. Uit 17de-eeuwse landboeken blijkt dat deze linde de grens aanduidt van Mullem, Lede, Huise en Eine. Vandaag is de Sint-Hilariuslinde nog steeds een beeldbepalend landschapselement dat bescherming geniet als onroerend erfgoed.

De **Peeries linde** kunnen we situeren langs de Westerring ter hoogte van de Pruimelstraat. Deze boom vinden we ook terug op de kasselrijkaart uit 1669, maar door etymologisch onderzoek kunnen we vermoeden dat er zelfs al in het begin van de 15de eeuw sprake was van deze boom. Hij staat momenteel wat vreemd geplaatst in de gevel van een doe-het-zelf-zaak, maar hij

lag vroeger precies op het kruispunt tussen Bevere en de baronie van Eine. We kunnen dus aannemen dat het hier ook gaat om een grensboom.

Gerechtsbomen

De lindes bij de vierschaar van Bevere – de correcte benaming is **de Groene Vierschaar** – zijn één van de meest beschreven voorbeelden van gerechtslindes in Vlaanderen. De vierschaar was een plaats waar recht werd gesproken en is als monument een unicum in Vlaanderen. Er staat een kopie van deze opstelling in het openluchtmuseum van Bokrijk.

Bomen in straatnamen

Ook in de straatnamen vinden we bomen terug. **Ter Eecken** op de Eindries verwijst naar een eik. Volgens het landboek van Oudenaarde (1608) blijkt het hier te gaan om een eik die bij een kapel heeft gestaan, exact op de locatie waar vandaag de Sint-Jozefkerk staat.

Bomen die de identiteit van een dorpskern bepalen

Bomen kunnen de identiteit van een dorpskern bepalen. In het centrum van Ename staan al eeuwen **platanen** op de Lijnwaadmarkt en het Enameplein. Uit de literatuur blijkt dat het niet om de eerste exemplaren gaat. In 1884 werden daar namelijk platanen gekapt met een stamomtrek van 2 tot 2,5 meter. Het dorpsplein heeft er zelfs niet altijd zo

uitgezien, want op een bedevaartvaantje van 1596 is er geen sprake van een plein of open ruimte. Dat zien we pas in het midden van de 17de eeuw verschijnen op een landmeterkaart. Even daarvoor vinden we in een dossier over de afpaling van eigendommen op het dorpsplein aan de zuidzijde een kruis en een boom. Uiteerdere bronnen van de 15de eeuw weten we dat het gaat om een **eik** gaat. Vermoedelijk kunnen we hier spreken van een boom die een centrale plaats had in het dorpsleven zoals een gerechtsboom of een vereringsboom (samen met het kruis). We zien dat er op een landmeterkaart van Mater uit de 17de eeuw eenzelfde boom centraal op het dorpsplein staat. Aan de oostzijde van het plein in Ename staan langs de straat een rij bomen. Deze bevonden zich dus eerder naast het plein dan er op zoals vandaag. Platanen als straat- of pleinboom verschijnen pas aan het eind van de 18de eeuw. We moeten de creatie van het dorpsgezicht in diezelfde periode of iets later situeren.

Duurzame mobiliteit

Ook Oudenaarde trekt de kaart van gedeelde mobiliteit!

Staat jouw wagen ook meer stil dan je lief is of heeft jouw gezin slechts af en toe een (tweede) wagen nodig? Dan kan autodelen de oplossing zijn.

De gemiddelde Vlaamse wagen staat 95% van de tijd stil. En die van jou?

Een dure investering dus voor iets dat 95% van de tijd niet gebruikt wordt. Bij autodelen wordt dat gebruik geoptimaliseerd en maken meerdere gezinnen of organisaties na elkaar gebruik van een wagen. Door efficiënter om te gaan met auto's, zijn er niet alleen minder wagens in omloop maar wordt de zware investering bovendien gedeeld. En dat betekent meer budget voor andere dingen. Rij je minder dan 12.000 km per jaar, dan blijkt autodelen voordeliger dan een eigen wagen aan te schaffen. Bovendien verlost autodelen je ook van veel gedoe zoals het onderhoud, de keuring of het betalen van belastingen en verzekeringen.

Autodelen – hoe werkt dat?

Bij autodelen gebruik je de auto enkel wanneer je hem nodig hebt. Wanneer je hem niet nodig hebt, kan iemand anders ermee

oppad. Er zijn verschillende mogelijkheden: je kan privéwagens onderling delen met burens of vrienden. Er bestaan hiervoor verschillende autodeelplatformen waarbij je kan aansluiten om de praktische kant van dit autodelen te regelen. Je kan ook gebruik maken van publieke wagens van een autodeelaanbieder, zoals Cambio. Deze deelwagens kunnen dan door alle Cambioleden gereserveerd worden.

Op de hoogte blijven van autodelen in Oudenaarde?

Surf dan naar www.oudenaarde.be/autodelen.

Trage wegen: wat vind jij ervan?

Trage wegen zijn paden en wegels voor traag, niet-gemotoriseerd verkeer: kerkwegels, jaagpaden of doorsteekjes. Veel van deze trage verbindingen zijn in de loop der jaren verdwenen of in onbruik geraakt. Vanuit de bevolking groeit de vraag om trage wegen - waar mogelijk - terug toegankelijk te maken. Zo kunnen kinderen en volwassenen veiliger naar school of het werk fietsen, wordt een wandelingetje met de hond of een zoektocht van de jeugdbeweging heel wat fijner. Daarom werkt Oudenaarde samen met Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen vzw aan een herstel- en ontwikkelingsplan voor trage wegen in Eine, Heurne, Mullem, Mater, Welden en Nederename (de overige deelgemeenten komen in het voorjaar van 2020 aan bod). In dat plan is ook ruimte voorzien voor jouw mening!

De voorbije maanden brachten Oudenaarde en Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen vzw alle trage wegen in bovenstaande deelgemeenten in kaart. Vrijwilligers verkenden de wegen op het

terrein. Het resultaat van al dat werk is een kaart en fotologboek. Een vragenbundel leggen we nu voor aan de lokale bevolking: verenigingen, jongeren, landbouwers,... Kortom: de gebruikers van deze wegen om vervolgens mee te helpen denken over de toekomst van het netwerk aan trage wegen.

Meer informatie over trage wegen in Oudenaarde?

www.tragewegen.be!

De snelste weg van A naar B, da's de fietssnelweg.

Maak kennis met de F45: het is al enkele jaren dé fietssnelweg bij uitstek in West- en Oost-Vlaanderen. De snelweg vormt een vlakke fietsverbinding doorheen de Vlaamse Ardennen. Vanuit het hart van Kortrijk, Oudenaarde en Gent kun je vlot naar de omliggende randgemeenten. Met werkgelegenheid en onderwijsinstellingen in de buurt trekt deze fietssnelweg dagelijks heel wat functionele fietsers aan.

Meer weten?

Surf naar www.fietssnelwegen.be

Oudenaarde propere stad!

Iedereen houdt van een propere stad, want een propere stad is een mooie stad!

Er zijn over het hele grondgebied 215 afvalbakken te vinden. In de stadsomgeving zijn ze modulair en uitgerust met hondenpoepzakjesdispenser en sigarettenpeukenhouder. Vijf fulltime arbeiders doorkruisen wekelijks het grondgebied om alles zo net mogelijk te houden. Tijdens de vele evenementen worden door de stad afvaleilanden ter beschikking gesteld om afval op gescheiden wijze te deponeren.

Een sterke vrijwilligersgroep helpt onze arbeiders om heel wat afval langsheen landelijke wegen te verzamelen. We zijn bijzonder trots op een groep **ploggers** die heel actief zwerfvuil en sluikstort verwijderen. Maandelijks wordt er in een deelgemeente over diverse afstanden tijdens het joggen afval verwijderd.

Hou jij onze stad ook proper? Dat kan je doen door zelf niets op de grond te gooien en anderen aan te moedigen om hetzelfde te doen. Afval meteen in de vuilnisbak gooien of bewaren tot je er eentje tegenkomt, spontaan een opruimactie organiseren... Helpen kan op zoveel manieren!

Straatkolk = enkel voor regenwater!

De stad zet zich dagelijks in om ook tegen 2027 te kunnen voldoen aan de Europese kaderrichtlijn water, wat betekent dat alle oppervlakte- en grondwater een goede kwaliteit moeten hebben. Zo wordt onder andere stelselmatig over het grondgebied van de stad gescheiden riolering aangelegd in de straat. Momenteel zit Oudenaarde aan een zuiveringsgraad van ongeveer 83%. Dat betekent dat er een aparte rioolleiding voor regenwater en een aparte rioolleiding voor afvalwater wordt aangelegd en dat ook de woningen in deze straten gescheiden aangesloten worden op deze hoofdleidingen.

Het regenwater dat apart afgevoerd wordt, loost rechtstreeks in grachten en beken die afvloeien naar de Schelde en naar de Noordzee. Dat betekent dus dat het water dat terechtkomt in een straatkolk of rioolrooster, die aangesloten werd op een regenwaterleiding, ook naar de Schelde en de Noordzee zal afvloeien.

Hou dus verfresten, olie, frituurvet, hondenpoep, betonresten en ander restafval uit de regenwaterriolen en grachten en gooi deze dus niet zomaar in de straatkolk!

De gevolgen van deze verontreinigingen zijn niet alleen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater, maar afval in straatkolken kan ook geurhinder veroorzaken, ongedierte aantrekken en verstoppingen veroorzaken die plaatselijk voor wateroverlast kunnen zorgen.

Oudenaarde duurzame stad

Oudenaarde blijft inzetten op duurzaamheid! Als lokaal bestuur nemen we een voorbeeldfunctie op. We nemen 100 % groene stroom af, plaatsen zonnepanelen en zonneboilers op de daken van de stadgebouwen en bij nieuwbouw wordt de mogelijkheid voor warmtepompen nagegaan.

Geïnteresseerd in energiereductie bij jouw thuis?

We bieden gratis bouwadvies aan, ontzorgen verbouwers binnen collectieve

renovatie projecten, bieden premies aan voor hernieuwbare energie in bestaande woningen en namen in 2017 en 2018 de rentelast over van inwoners die een energielening afsloten. Daarnaast ondersteunen we tal van groepsaankopen door onder andere de provincie en Solva-Streekoverleg.

Wil je zelf investeren in hernieuwbare energie?

Er zijn tal van mogelijkheden om dit zelf op een budgetvriendelijke manier te doen.

👍 **Neem een kijkje op**
www.oudenaarde.be/duurzaamoudenaarde of neem contact op met de milieudienst via milieu@oudenaarde.be of 055 33 51 44

Licht in de stad door zuinige led-lampen

Nadat al ongeveer 1300 van de klassieke openbare verlichtingsarmaturen werden vervangen door zuinige LED-armaturen, besliste de gemeenteraad om het “verledden” van de openbare verlichting verder te zetten. In deze tweede fase zullen nog eens zo’n 1200 armaturen vervangen worden. Samen zorgt het “verledden” voor een jaarlijkse besparing van maar liefst 294.816 kWh of 68,4 ton CO₂.

